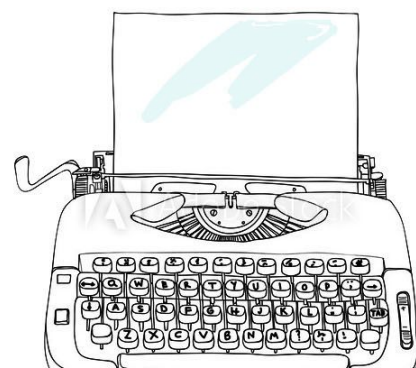

โครงการ “แบ่งปันความรู้สู่น้อง” “เทคนิคการสอนวิชากฎหมาย”

การจัดการความรู้ด้านการเรียนการสอน
ปีการศึกษา 2562
คณะนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คู่มือ “เทคนิคการสอนวิชากฎหมาย” ฉบับนี้เกิดขึ้นจากการจัดทำโครงการ
แบ่งปันความรู้สู่ห้อง โดยคณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) มีวัตถุประสงค์เพื่อ
แลกเปลี่ยนเทคนิคการสอนจากรุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ในการสอนวิชากฎหมาย สู่รุ่นน้อง
เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการสอนและมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

อย่างไรก็ตาม คู่มือฉบับนี้จะไม่มียุติอันใดเลย หากคงอยู่ในคลังความรู้ที่
ปราศจากการนำมาใช้

คณากรเรียนการสอน

18 มี.ค.2563

ทีมงานจัดการความรู้

1. รองศาสตราจารย์สุเมธ จานประดับ	หัวหน้า KM Team
2. รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี	KM Team
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชีรนิติ เทพสุเมธานนท์	KM Team
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทรัตน์ เตชะมา	KM Team
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภัทรวรรณ ทองใหญ่	KM Team
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณทิชา ภักดีคง	KM Team
7. อาจารย์พิชญ์ วิทยาวัฐ	KM Team
8. อาจารย์กิตติยา พฤษกรรุ่งเรือง	KM Team
9. นางสาวปิยะรัตน์ แก้วงาม	คุณลิขิต
10. นายคำรณพล ตั้งเจริญ	ผู้ช่วยคุณลิขิต
11. นางสาววีระยา จิตนารินทร์	ผู้ช่วยคุณลิขิต
12. นายกิตติคุณ อริยา	ผู้ช่วยคุณลิขิต
13. นางสาวชลลดา ถวายทรัพย์	ผู้ช่วยคุณลิขิต
14. นางสาวสุกัญญา แยมพราย	ผู้ออกแบบรูปเล่ม
15. นางสาวรัตนชา ใจอารีย์	เลขานุการ KM Team

1.1 ควรดู มคอ.2 คือ คำอธิบายรายวิชา และ มคอ. 3 คือ รายละเอียดของรายวิชา โดยสามารถขอคู่มือรายละเอียดของ มคอ.ได้ที่ หน่วยส่งเสริมพัฒนาทางวิชาการ

1.2 คู่มือทบทวนการศึกษา ว่าในวันแรกของการสอนและ วันสุดท้ายของการสอนตรงกับวันไหน และต้องดูว่าแต่ละเทอมมีการบรรยายกี่ครั้ง จะได้ปรับเนื้อหาการสอน

ให้สอดคล้องเข้ากับจำนวนสัปดาห์ที่สอน เนื่องจากบางเทอมอาจมี 14 ครั้ง และ บางเทอมมีน้อยกว่า ซึ่งอาจารย์ในวิชาเดียวกันควรตกลงกันว่าจะสอนคนละกี่ครั้ง จะสอนเรื่องอะไรและออกข้อสอบส่วนไหน

1.3 อาจารย์ใหม่อาจหาเวลาไปนั่งฟังการบรรยายของอาจารย์รุ่นพี่ เพื่อเป็นการเรียนรู้เทคนิคการสอนของจากอาจารย์รุ่นพี่ที่มีความชำนาญ

1.4 อาจมีการสร้างกลุ่ม LINE เพื่อพูดคุยเนื้อหาวิชา มีการคุยเรื่องวันหยุดราชการวันไหนบ้าง มหาวิทยาลัยหยุดวันไหนบ้าง เพื่อให้อาจารย์ในรายวิชานั้นได้พูดคุยกันว่าจะสอนเพิ่มเติมวันในบ้างหรืองดบรรยายวัน เพื่อที่จะชดเชยวันไหน

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	ผู้บรรยาย	หมายเหตุ
1.	13/พ.ย./ 562	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	วันเปิดภาคการศึกษา
2.	20/พ.ย./ 562	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	
3.	27/พ.ย./ 562	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	
4.	4/ธ.ค./2562	อ.สมชัย ชีมาอุตมากร	
5.	11/ธ.ค./2562	อ.สมชัย ชีมาอุตมากร	
6.	25/ ธ.ค./2562	อ.สมชัย ชีมาอุตมากร	
7.	28/ธ.ค./2562	อ.สมชัย ชีมาอุตมากร	
	1/ม.ค./2563		หยุดวันขึ้นปีใหม่
8.	8/ม.ค./2563	อ.สมชัย ชีมาอุตมากร	
9.	15/ม.ค./2563	อ.สมชัย ชีมาอุตมากร	
	22/ม.ค./2563	งดบรรยายเพื่อเตรียมสอบซ่อมภาค 1/62 23-28 มี.ค. 63	
10.	29/ม.ค./2563	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	ใช้สถานที่ KLB สำหรับเขียนต้นร่างแผนผังแปลงต้องบรรยาย
11.	5/ก.พ./2563	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	งดบรรยาย พิธีพระราชทานปริญญาบัตร
12.	12/ก.พ./2563	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	
13.	19/ก.พ./2563	ผศ.ภัทรวรรณ ทองใหญ่	ปิดคอร์ส

***หมายเหตุ
-บรรยายวันสุดท้ายไม่ขึ้นเรียน วันที่ 24 ก.พ. 2563
-สอบไล่ภาค 2/2562 ระหว่างวันที่ 26 ก.พ.-10 มี.ค. 2563
-สอบไล่วิชา LAW 3008 วันอังคารที่ 10 มี.ค. 2563 คาบ A (9.30 -12.00 น.)

2.1 ก่อนสอนทุกครั้งควรวิเคราะห์ขอบเขตวิชา
และควรอธิบายขอบเขตการสอน

2.2 มีหัวข้อ หรือ มาตรการอะไรที่ใช้สอน
คุณกฎหมายว่าส่วนไหนมีการแก้ไข

2.3 มีหัวข้ออื่นๆหรือมาตรการอื่นที่เชื่อมโยงหรือไม่ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่
เช่น เรื่องทรัพย์สินเชื่อมโยงกับเรื่องที่คืน เรื่องหนี้ไปเชื่อมโยงละเมิด

3.1 ประเด็นหรือเนื้อเรื่องที่จะสอน

3.1.1 ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากตำรา หนังสือ

ฎีกา บทความทางวิชาการและข้อสอบเก่า

3.1.2 ให้สอบถามอาจารย์ผู้สอนท่านแรกว่า

อาจารย์ท่านสอนถึงไหน

3.1.3 ให้อาจารย์รุ่นน้องลองเข้าไปใน M-Learning

ของ Website รามคำแหง

3.1.4 ในแต่ละหัวข้อ หรือแต่ละมาตรา ให้แยกเป็นหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบ
เพื่ออธิบายพร้อมทั้งตัวอย่างของแต่ละองค์ประกอบหรือหลักเกณฑ์ เช่น
เรื่องส่วนควบ หลักเกณฑ์ของส่วนควบคือ 1.เป็นสาระสำคัญในความเป็นอยู่
ของทรัพย์สิน โดยสภาพหรือโดยจารีตประเพณี เช่น บ้าน รถยนต์ ฯลฯ และ
2.ไม่อาจแยกกันได้

3.1.5 เพิ่มเติมภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายลงไปในเรื่องวิชาที่สอน
เช่น วิชาซื้อขายควรจะสอดแทรกคำศัพท์สำหรับนักกฎหมายลงไปด้วย
ถ้าอยากทราบคำศัพท์กฎหมาย ค้นดูเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
หรือประมวลกฎหมายภาษาอังกฤษที่มีศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายอยู่
ในนั้นจะมีคำแปลพร้อมด้วย

3.2 สื่อที่ใช้ประกอบการสอน

3.2.1 สื่อการสอนทั่วไป เช่น เอกสารที่เตรียมมา

3.2.2 สื่อในรูปแบบดิจิทัล

เริ่มแรกนั้นเราไม่ควรสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้ตึงเครียด เพราะถ้าตึงเครียดนักศึกษาก็อาจจะเดินออกจากห้องเลยซึ่งการเรียนการสอนนั้น จะต้องเริ่มตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน โดยการนำเข้าสู่บทเรียนนั้น แบ่งเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 1.เนื้อหาภายนอก และ 2. เนื้อหาที่ใช้ในการสอน

1.เนื้อหาภายนอก

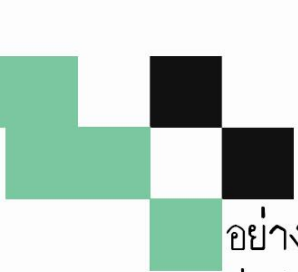
1.1 เริ่มจากการแนะนำ เช่น การแนะนำอาจารย์ผู้สอนและช่องทางการติดต่ออาจารย์ผู้สอน ตัวอย่างเช่น ถ้าจะมาพบติดต่อที่ห้องไหน หรือ ให้ E-mail และแนะนำหนังสือที่ใช้ในการอ่านประกอบนอกเหนือจากตำราของมหาวิทยาลัย

1.2 การยกตัวอย่างสร้างแรงบันดาลใจ

- การหาข่าวหรือเรื่องราวภายนอกมาสร้างความรู้สึกรักของนักศึกษาว่าอยากเข้าห้องเรียน ให้นักศึกษามีกำลังใจ เช่น ข่าวที่สอบผู้พิพากษาราวนี้ร้อยคน รามคำแหงเกินครึ่ง หรือ ผู้พิพากษาศาลฎีกาตอนนี้มี 200 ท่าน จบมหาวิทยารามคำแหงครึ่งหนึ่งเลยนะ หรือ รบภ. คณะนิติศาสตร์อาคาร 2 ของเรา เขาอยู่เวรยามกลางคืน เขาเรียนจนจบ แล้วเขาไปสอบเป็นนิติกร กรมสรรพากรได้ หรือ เมื่อเข้าผมก็ไปคุยกับ ยามคณะมนุษยศาสตร์ ปรากฏว่าได้เนติฯ ได้ตัวนายแล้วไปสอบนายร้อย แต่ก็สละสิทธิ์ เขาอยากเป็นอัยการ ก็สอบอัยการอย่างเดียว ยกเป้าตัวอย่างให้นักศึกษามีแรงจูงใจ ซึ่งอาจารย์ก็หวังว่า สักวันหนึ่งเป็นโอกาสของพวกเธอขอให้ตั้งใจ ขอให้แน่น นี่แหละคือสร้างแรงจูงใจให้อยากเรียนให้เขามีพลังก่อน

- ถ้าวันนี้ไม่มีข่าวไม่มีเนื้อหา เอ้าวันนี้เริ่มเรียนเจ็ดโมงครึ่งขอชมชมนะ ขนาด 7.30 น.ก็ยังไม่มาเรียนกัน นี่แหละคือรามคำแหงนี่แหละคนที่ประสบความสำเร็จในอนาคต หลังจากที่เราพูดไปสัก 5 นาที ซึ่งเป็นการเกริ่นเพื่อรอนักศึกษาที่มาที่หลัง

1.3 พูดยภาพรวมของวิชาทั้งหมด จะพูดกระบวนการในภาพรวมทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ คือ อาจจะให้เป็น Chart โดยจะยังไม่เข้าสู่เนื้อหาตั้งแต่หน้าแรกในบทที่หนึ่ง ก็จะบอกนักศึกษาว่าจะเรียนเรื่องอะไรบ้าง ในแต่ละบท และก็พูดไป โครงสร้างใหญ่ๆ

อย่างเช่น ประกันภัย ในประมวลแพ่ง 3 หมวด หมวดที่ 1 มี 8 มาตรา ซึ่งเป็นหลักทั่วไป ใช้กับทั้งวินาศภัยและชีวิตด้วย และเราก็บอกโครงสร้างหมวดที่ 2 มี 20 มาตรา แบ่งเป็น 3 ส่วน มีประกันภัยค่าจุณ มีประกันภัยการรับชน แต่มันก็มีส่วนที่หนึ่งบทเบ็ดเสร็จทั่วไป และก็มาตราหลังเป็นประกันชีวิต ตามด้วยย้านักศึกษาว่า กฎหมายประกันชีวิตต้องใช้กับสัญญาประกันชีวิตนะ 9 มาตราหลังคุณจะทำมาใช้กับประกันอัคคีภัยหรือประกันภัยรถยนต์ไม่ได้ อันนี้ก็พูดภาพรวมทั้งหมดก่อน

1.4 ในการเริ่มสอนนั้นไม่ควรเริ่มใหม่ทันทีให้ทบทวนเนื้อหาครั้งก่อน

- ผู้สอนอย่างเริ่มเนื้อหาใหม่ทันที ให้ทวนเนื้อหาครั้งที่แล้ว จบเรื่องอะไร ทบทวนให้นักศึกษาอีกครั้ง เช่น การสอนครั้งที่ผ่านมา กรณีที่เราเรียนเรื่องนี้เป็นอย่างไร ให้นักศึกษาช่วยตอบก่อน อย่างนี้ สมมติว่าสอนเรื่องการโอนสิทธิเรียกร้อง สิทธิเรียกร้องโอนเฉพาะเจาะจงมาตราอะไร ทำอย่างไร โดยอาจารย์ผู้สอนทวนเพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง ลูกโซ่จะได้ต่อกันได้ ไม่ใช่สอนครั้งต่อมาก็ขึ้นเรื่องใหม่เลย นักศึกษาจะต่อไม่ติด นี่ก็คือการนำเข้าสู่บทเรียนในหัวข้อที่หนึ่ง อย่างน้อยนักศึกษบางคนที่ไม่ได้เข้าเรียนครั้งก่อนก็จะได้รับความรู้สึกหน่อยเพื่อที่จะอธิบายต่อเรื่องที่เราจะสอนต่อได้

2. เนื้อหาที่ใช้ในการสอน

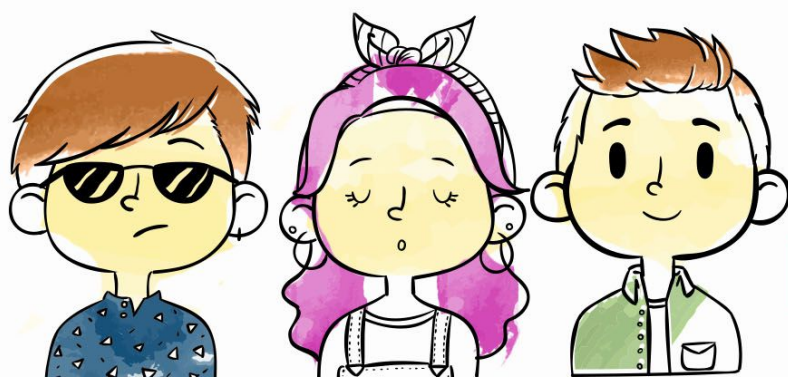
2.1 โดยเรื่องที่ เราจะสอนควรแยกองค์ประกอบ หรือหลักเกณฑ์เป็นข้อไว้ๆ เพราะเราเตรียมไว้แล้ว จะเขียนด้วยปากกาหรือใช้คอมก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้น เวลาสอนก็ให้ยกหลักเกณฑ์มาทีละข้อมาอธิบาย หมายความว่าอย่างไร หลักเกณฑ์หรือแต่ละองค์ประกอบ อย่าลืมว่า การเรียนกฎหมายถ้าไม่มีการยกตัวอย่าง ความเข้าใจก็จะน้อยลง ต้องมีตัวอย่าง ตัวอย่างในที่นี้อาจจะคิดเอง อาจจะเป็นคำพิพากษากฎีกา เมื่อยกตัวอย่างให้นักศึกษาฟังแล้ว หากมีรูปวาดก็จะทำให้เข้าใจมากขึ้น และให้เวลานักศึกษาได้ฝึกคิดและผู้สอนจึงเฉลยคำตอบในภายหลัง

2.2 วิธีการยกตัวอย่าง รศ.ประสิทธิ์ จงวิจิต แนะนำว่า เวลายกตัวอย่างต้องยกจากง่ายไปหายาก คือ ถ้าอธิบาย Basic ให้ตัวอย่างที่ง่ายที่สุดก่อน ลูกศิษย์เข้าใจ ก็รู้สึกมีกำลังใจ และสองคือ เวลาไปต่อยอดให้สูงขึ้นก็จะเป็นตัวอย่างที่ยากขึ้น อธิบายได้ง่ายขึ้น ดังนั้นการยกตัวอย่างที่ง่ายไปหายากจะช่วยในการสอนได้ แต่ถ้าเป็นตัวอย่างที่เป็นคำพิพากษากฎีกา จะสมมติเป็นตัวละครใหม่ขึ้นมา คือ ยกฎีกามาแต่จะแปลงเป็นเรื่องราววาดภาพประกอบว่าเป็นนายแดง นายดำ เพื่อให้เห็นภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้นักศึกษาเข้าใจได้ง่ายขึ้น

2.3 หาประโยคสั้นๆ ให้นักศึกษาจำ เช่น คำว่า ถ้าทำโดยไม่รู้จักคือไม่มีเจตนา รู้แค่ไหนรับโทษแค่นั้น ยกตัวอย่างเช่น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรค 3 ซึ่งวางหลักว่า ถ้าผู้กระทำไม่รู้ข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด จะถือว่าผู้กระทำประสงค์ต่อผล ย่อมไม่ถึงเห็นผลไม่ได้ มันยาวนานะ เราก็บอกว่า อ้าว เขียนข้างๆตัวบทกำกับ ไม่รู้ย่อมไม่มีเจตนา สั้นละ เราก็เปรียบเทียบ ทางอาญาไม่รู้ ย่อมไม่มีเจตนา ทางแพ่งไม่รู้ก็คือสุจริต เพราะฉะนั้นหลายมาตราในประมวลแพ่งจะ ไม่มีคำว่าสุจริต แต่จะใช้คำว่า สุจริต หรือไม่สุจริต หรืออย่างเช่น ผู้กระทำจะต้อง รับโทษหนักขึ้นเพราะข้อเท็จจริงใด เขาต้องรู้ข้อเท็จจริงนั้น ตัวบทที่ว่ายาว เราก็พูด ให้สั้น รู้แค่ไหนรับแค่นั้น ง่ายกว่าเยอะ นี่คือหาประโยคสั้นๆให้นักศึกษาจำ

ท่านก็บอกว่า ไหนคุณลองพูดคำเดียวแล้วเข้าใจเลย เช่น มาตรา 870 บอกว่า ประกันภัยหลายรายพร้อมกัน ให้แบ่งตามส่วนมากน้อยที่ตนรับประกันภัยไว้ เราก็ อธิบายประโยคยาวไป แบ่งตามส่วนมากน้อยหมายความว่าอย่างไร บริษัทไหนรับประกันมากก็ต้องจ่ายมาก บริษัทไหนรับประกันน้อยก็ต้องจ่ายน้อย เขาเรียกแบ่งตาม ส่วนมากน้อย หรือถ้าใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์ก็คือให้จ่ายตามสัดส่วน อย่างนี้ยังไม่เข้าใจ ถ้าจะใช้คำเดียวโคตรๆว่าไง เฉลี่ย ให้เฉลี่ย นักศึกษาเข้าใจเลย

2.4 ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในชั้นเรียน ถามนักศึกษาจากข้อเท็จจริงนี้ใครเห็นว่าไง ใครชนะ ใครมีสิทธิคิดว่า นี่ผิดไหม เพราะอะไร การถามอย่างนี้ เป็นการดึงให้เข้ามามีส่วนร่วม หากให้นักศึกษาออกมาตอบหน้าห้อง หนึ่งหมัด ก็เลยบอกเอาวิธีนี้นะ ตอบก็คือ ไม่ต้องเอาไม้ค้ำไปจ่อปากเขาหรอก เขาก็นั่งอยู่ข้างหน้า อ้าวว่าไงๆ ตอบเพราะอะไร ให้ตอบก่อน แล้วก็ปลอบใจเขา เธอเข้าใจว่าอย่างไรตอบมา ผิดถูกไม่เป็นไร วันนี้เราไม่ได้สอบ แต่วันสอบก็อย่าให้มันผิด เราก็บอกไป แล้วให้นักศึกษาตอบ ตอบเสร็จแล้วเราก็ค่อยเฉลย ทำแบบอย่างนี้ เพราะเหตุอย่างนี้ เข้าใจนะ

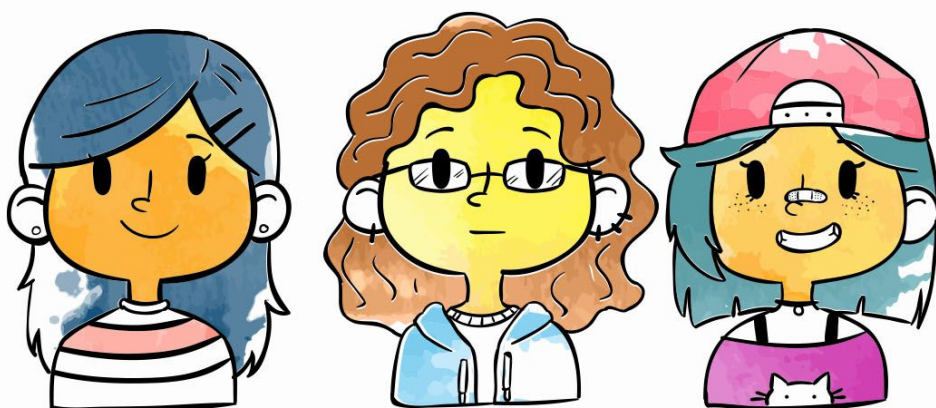

2.5 ให้นักศึกษาขีดเส้นใต้ประมวลในจุดสำคัญหรือเขียนหมายเลขกำกับ

โดยพูดว่าประเด็นนี้สำคัญ นักศึกษาเข้าใจผิดบ่อยถ้าเป็นฉนวน ผมจะขีดเส้นใต้ ห้าร้อยล้านเส้น คอกจันห้าร้อยล้านดวง และเขียนว่า ผิด ตรงนี้สำคัญ ตรงนี้อ่าลืม อย่างพลาด ผิดอีกแล้ว สมัย คร.ปรีดี พนมยงค์ ขีดเส้นใต้ห้าร้อยเส้น ท่านก็พูดอย่างนี้ คำว่า อันละเมิดกฎหมาย เขียนกำกับว่า ผิดกฎหมาย ถามว่าข้างที่มันจะทำอันตราย มันทำผิดกฎหมายไหม มีกฎหมายเขียนไว้ว่าข้างเมื่อได้กระทำความผิดเป็นความผิด ไม่มี ไม่มีแล้วละเมิดกฎหมายได้ไหม ไม่ได้ อ้างป้องกันได้ไหม เราต้องจี้กันแบบนี้

เขียนหมายเลขกำกับ แม้แต่วิชาทรัพย์สิน มาตรา 1367 บุคคลใดยึดถือทรัพย์สิน โดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน ท่านว่าบุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง อ้างเขียนเลขหนึ่ง ยึดถือ สองยึดถือเพื่อตน ขีดเส้นใต้ได้สิทธิครอบครอง มาตรานี้หมายถึง หนึ่งบวกสอง เท่ากัน อะไรอย่างนี้ ให้มันเป็นคณิตศาสตร์ ตัวบดต้องและเข้าใจ ก็แห่พวกเธอก็ขีดให้เยอะๆไว้ เอาไปโชว์ผู้ปกครอง จะได้ขอไอโฟนใหม่ได้

2.6 อธิบายเจตนารมณ์ที่มาของกฎหมาย ซึ่งการสอนถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย นั้นพอเราเข้าใจจะทำให้จำได้ไปตลอดซึ่งเป็นสิ่งที่ดีต่อนักศึกษามากกว่าการท่องจำ ยกตัวอย่างเช่น ถ้าคนร้ายจับตัวประกันไป ปลอ่ยตัวประกันก่อน ศาลชั้นต้นพิพากษา ให้ลดโทษให้ครึ่งหนึ่ง ก็ถามนักศึกษา ถ้าเกิดคนร้ายจับตัวประกันไป แล้วคนร้ายถูก ตำรวจจับ แล้วคนร้ายพาตำรวจไปปลอ่ยตัวประกัน อย่างนี้ลดโทษได้ไหม คนทั่วไป บอกไม่รู้ ทำไมละ ก็มันถูกจับ มันไม่ได้สมัครใจ เราก็ต้องอธิบาย อย่างลืมเจตนาของ มาตรานี้ เขาออกมาเพื่อจูงใจคนร้าย จูงใจทำไม เพื่อให้ตัวประกันได้รับเสรีภาพ โดยเร็วและโดยปลอดภัย เพราะฉะนั้นมีประการใดที่เป็นผลดีกับตัวประกัน ก็เลยลดโทษให้

1. สรุปเป็นองค์ประกอบที่ให้เห็นภาพชัดเจน หรือ นำเรื่องที่คล้ายๆกันมาเปรียบเทียบกัน เช่น ป้องกัน จำเป็น ต่างกันอย่างไร ทางจำเป็น ภาระจำยอมต่างกันอย่างไร
2. ทำแผนผัง
3. ทบทวนเนื้อหาที่สอนตั้งแต่ครั้งแรก

1. ประเมินปัจจัยภายใน คือ การประเมินตัวเองว่า ขณะสอนนั้น พุคเร็วไปไหม สื่อการสอนที่ใช้ชัดเจนไหม ตัวอย่างที่ยกตัวอย่างมีคำอธิบายสับสนวุ่นหรือไม่
2. ปัจจัยภายนอก คือ คุุณปฏิภิยาตอบรับของนักศึกษา ภายนอกนอกตัวเราแล้ว อาจจะสังเกตด้วยเวลาสอน นักศึกษาเข้าใจหรือไม่ หรืออาจจะได้ข้อมูลจากนักศึกษา

มาพบอาจารย์เอง เช่น ถามเขาว่า เข้าใจไหม สงสัยไหม ต้องให้อาจารย์พูดใหม่ไหม ปัจจัยภายนอกคือนอกตัวเราแล้ว ทีนี้ทุกครั้งที่เราสอน ถ้าเด็กเดินมาเราอาจจะถามว่า อ้าวเป็นไงวันนี้ฟังทันไหม บางทีเจอในห้องน้ำ เข้าใจไหมลูก อะไรมากมานี่ หรือสังเกตปฏิภิยานักศึกษาเมื่อถามไปแล้วนักศึกษาเงิบก็สันนิษฐานได้สองอย่าง คือเข้าใจหมดเลย กับไม่เข้าใจเลยก็เลยบอก นักศึกษาวางั้นอาจารย์ขอสรุปอีกครั้ง หรือบอกนักศึกษาตรง ๆ เลยว่าขอความกรุณาช่วยตอบอาจารย์ด้วยเพราะ การตอบคือหนึ่ง พวกเขากำลังแสดงให้อาจารย์เห็นว่าเข้าใจไหม ถ้าไม่เข้าใจ อาจารย์จะได้อธิบายเพิ่มเติมให้ สองการตอบทุกคนจะได้มีส่วนร่วม

1. อย่า "ติเตียนคุณค่า ให้ว่ากล่าวตักเตือน"
เช่น ลูกศิษย์แต่งกายไม่สุภาพ สอนว่าให้เกียรติมหาวิทยาลัย ให้แต่งกายให้สุภาพเป็นต้น

2. อย่า "วางเฉย"

เช่น เล่นโทรศัพท์ คุยกัน เล่นไลน์ ไม่สนใจไม่ได้

ต้องตักเตือน ต้องกวาดตามอง 360 องศา ครูไม่สนใจผู้เรียน

ตั้งหน้าตั้งตาสอนอย่างเดียวจะไม่เกิดประโยชน์ต่อลูกศิษย์

3. อย่า "เรื่อยเจื้อย"

การสอนแบบไม่มีเป้าหมายพูดไปเรื่อยเปื่อย เช่น การสอนออกนอกเรื่องจนลูกศิษย์ไม่ได้เนื้อหาสาระในเรื่องเรียน แต่อาจจะมีแทรกในการสอนได้บ้างเพื่อเป็นการผ่อนคลายให้กับลูกศิษย์

4. อย่า "อัดแน่น" เช่น การอัดแน่นเนื้อหามากเกินไปอาจทำให้ลูกศิษย์รับไม่ไหว เหมือนน้ำล้นตุ่ม ต้องรู้จักหะหยุดให้เวลา และมีการแลกเปลี่ยน สอบถามว่าเข้าใจไหม เข้าใจว่าอย่างไร ต้องมีการตรวจสอบตลอดเวลา

5. อย่า "พูดเรื่องส่วนตัว" มากเกินไป

6. อย่า "อ่านหนังสือ" แทนการสอน

7.อย่า "พูดเสียงอู้อี้" ทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่าย

8. อย่า "พูดหยาบคาย จาบจ้วง คุณครู" ต้องระวังเรื่องคำพูดให้มาก

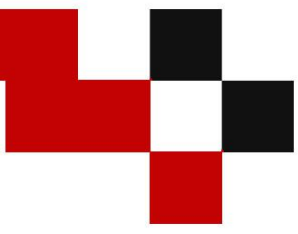
9. อย่า "มองเพดาน" เวลาบรรยาย ควรสบตากับลูกศิษย์

10.อย่า "สอนเกินเวลา"

11. ต้องมีความรับผิดชอบในการสอน

12. วางตัวให้เหมาะสมทั้งการแต่งกายและคำพูด

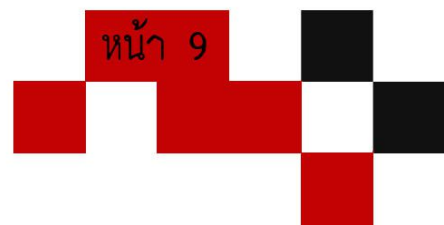
13. ควรมีเมตตาธรรมต่อลูกศิษย์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือแก่ลูกศิษย์

ข้อสังเกตเพิ่มเติม สิ่งที่เราจะพบในข้อสอบ !!

- 1.อย่าไปหัวร้อน อย่าใช้ถ้อยคำที่แรงและก็เกรี้ยวกราดกับนักศึกษาเมื่อเจอปัญหา ดังนี้
 - 1.1 นักศึกษาคุยกัน เราอาจจะบอกนักศึกษาว่า โดยใช้เทคนิคให้อ่านประมวลอ่านมาตรานี้น้อย ตัวบ่งชี้ยังไม่เอามาเลย ยืมเพื่อน อ่านดัง ๆ หรือ เธอคุยอย่างไร เธอก็รู้เสียงอาจารย์ไม่ได้หรอก เพราะอาจารย์มีไมค์อาจารย์ได้เปรียบ เพราะฉะนั้นเธอจะได้ไม่ต้องตะโกน เธอไปนั่งคุยกันข้างนอก เพราะอาจารย์เสียงดังกว่าอาจารย์มีไมค์ หรือ บอกแบบนี้ถ้าคุยกันให้ใบเหลืองก่อนนะ ถ้าคุยอีกครั้งใบแดงไล่ออกจากสนามเหมือนฟุตบอลเลยนะ หรือ
 - 1.2 นักศึกษาเล่นโทรศัพท์มือถือ เราก็บอกว่า ทุกคนรอก่อน เพื่อนเรากำลังค้นคว้าอยู่ เราก็จะถามว่า อ้าวเจอรึยังบอกเพื่อนสิ นักศึกษาก็จะตอบว่า ไม่ได้ค้น เราก็บอกนักศึกษาว่าที่หลังตั้งใจเรียนนะ
2. สำหรับอาจารย์ใหม่เจอนักศึกษาลองของปรากฏว่า นักศึกษาขยันไปอ่านท้ายๆ เล่มถามตรงที่เรายังไม่ได้เตรียมสอน ตรงนี้ก็อาจจะเจอบ้าง โดยอาจจะต้องแก้ปัญหาว่าเชิญอาจารย์ไปค้นคว้าก่อน ว่าเรื่องนี้มีคำพิพากษาฎีกาหรือไม่
3. พอรู้ว่าสอนผิดต้องรีบแก้ไข สอนผิดไม่ใช่เลยตามเลย จะส่งผลเสียกับนักศึกษา แก้ไขโดยอาจารย์สอนคราวที่แล้ว ก็ขออภัยคลาดเคลื่อนไป เพราะฉะนั้นให้จำที่จะพูดวันนี้ต้องขออภัยด้วยนะ

พันธกิจ
ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านกฎหมาย

ออกแบบปกโดย
สุกัญญา แยมพราย

